

HACKTIVITY

felhasználóbarát IT biztonsági konferencia
2009. szeptember 19-20. Gólyavár Konferenciaközpont

KOVÁCS LÁSZLÓ · KRASZNAY CSABA

DIGITÁLIS MOHÁCS

- **Az előadás célja:**
felhívni a figyelmet, hogy az Európai Unió legtöbb országához hasonlóan hazánkban sem történt áttörés a **Kritikus Infrastruktúrák és a Kritikus Információs Infrastruktúrák Védelme** területén
- Ugyanakkor a függőség percről percre nő ezen rendszerekkel szemben!
- Ezek a rendszerek pedig igen sérülékenyek, sőt mi több támadhatók!
- Fontos: nem minden esetben csak „tisztá” informatikai támadásokkal, hanem **komplex – informatikai és fizikai – támadásokkal** lehet igazi kárt okozni

- **Az előadásban csak nyílt forrásból származó információ került felhasználásra (Internet ->google)**
- **Nem tippadás, vagy ötletek gyártása a cél!**
- **A részleges vagy időleges működésképtelenségtől kezdve a teljes, az egész országot (régiót) érintő rendszerkiesések okozhatóak a vázolt helyek támadásával**
- **Következmények: BELÁTHATATLANOK!**

- **MOHÁCS:**
 - **1526. augusztus 29.: 1,5 óra alatt gyakorlatilag Magyarország elesett**
 - **taktikai, stratégiai, információszerzési, és nem utolsó sorban talán belső (politikai) csatározások, helyezkedések miatt ->**

Ismerős történet?

KOMPLEX, INFORMÁCIÓS ÉS FIZIKAI TÁMADÁS-SOROZAT A MAGYAR KRITIKUS INFORMÁCIÓS INFRASTRUKTÚRÁK ELLEN

KRITIKUS INFORMÁCIÓS INFRASTRUKTÚRÁK

Kritikus infrastruktúra:

„Kritikus infrastruktúra alatt olyan, egymással összekapcsolódó, interaktív és egymástól kölcsönös függésben lévő infrastruktúra elemek, létesítmények, szolgáltatások, rendszerek és folyamatok hálózatát értjük, amelyek az ország (lakosság, gazdaság és kormányzat) működése szempontjából létfontosságúak és érdemi szerepük van egy **társadalmilag elvárt minimális** szintű jogbiztonság, közbiztonság, nemzetbiztonság, gazdasági működőképesség, közegészségügyi és környezeti **állapot fenntartásában**” 2080/2008. Korm. Hat.

Kritikus információs infrastruktúra:

„**ICT systems** that are critical infrastructures for themselves or that are essential for the operation of critical infrastructures (telecommunications, computers/software, Internet, satellites, etc.).” *EU Zöld Könyv*

1. kőolaj kitermelés, finomítás, tárolás és elosztás
2. földgáztermelés, tárolás, szállítás és rendszerirányítás, elosztás
3. villamosenergia-termelés, átvitel és rendszerirányítás, elosztás
4. információs rendszerek és hálózatok
5. eszköz-, automatikai és ellenőrzési rendszerek
6. internet, infrastruktúra és hozzáférés
7. vezetékes és mobil távközlési szolgáltatások
8. rádiós távközlés és navigáció
9. műholdas távközlés és navigáció
10. műsorszórás
11. postai szolgáltatások
12. kormányzati informatikai, elektronikus hálózatok
13. közúti közlekedés
14. vasúti közlekedés
15. légi közlekedés
16. vízi közlekedés
17. logisztikai központok
18. ivóvíz szolgáltatás
19. felszíni és felszín alatti vizek minőségének ellenőrzése
20. szennyvízelvezetés és -tisztítás
21. vízbázisok védelme
22. vízgyűjtővédelmi intézkedések

V. Élelmiszer	23. élelmiszer előállítás
	24. élelmiszer-biztonság
VI. Egészségügy	25. kórházi ellátás
	26. mentésirányítás
	27. egészségügyi tartalékok és
vérkészletek
	28. magas biztonsági szintű biológiai
laboratóriumok
	29. egészségbiztosítás
VII. Pénzügy	30. fizetési, értékpapírlíring- és
elszámolási infrastruktúrák és
rendszerek
	31. bank és hitelintézeti biztonság
VIII. Ipar	32. vegyi anyagok előállítása, tárolása
és feldolgozása
	33. veszélyes anyagok szállítása,
	34. veszélyes hulladékok kezelése és
tárolása,
	35. nukleáris anyagok előállítása,
tárolása, feldolgozása
	36. nukleáris kutatóberendezések
	37. hadiipari termelés
	38. oltóanyag és gyógyszergyártás
IX. Jogrend –
Kormányzat	39. kormányzati létesítmények,
eszközök
	40. közigazgatási szolgáltatások
	41. igazságszolgáltatás,
X. Közbizton-
ság – Védelem	42. honvédelmi létesítmények,
eszközök, hálózatok
	43. rendvédelmi szervek infrastruktúrái

INFORMÁCIÓS HADVISELÉS:

Államok közötti információs tevékenység
(hadviselés), inkább civil megfogalmazás

INFORMÁCIÓS MŰVELETEK:

Katonai tevékenység. Területei:

- PSYOP
- Elektronikai hadviselés
- Számítógép-hálózati műveletek
- Megtévesztés
- Műveleti biztonság

INCIDENSEK AZ ELMÚLT ÉVEKBEN

- Észtországot 2007. április 27-én érte külső támadás, ami elsősorban DDoS jellegű volt, de masszív spammelés és deface-ek is jellemezték.
- Célpontok:
 - Az észt Parlament
 - Bankok
 - Minisztériumok
 - Újságok és elektronikus hírközlők
- Az elkövetést egy orosz hazafias csoport vállalta magára 2009-ben.
- Egy ilyen támadás a sokkal informatizáltabb USA-ban lényegesen nagyobb károkat okozott volna!
- Részletesen ld. Muha Lajos 2007-es Hacktivity előadását!

INCIDENSEK AZ ELMÚLT ÉVEKBEN

- 2008 augusztusában, az Olimpia alatt kitör a grúz-orosz háború Dél-Oszétia miatt.
- A háború során mindkét fél intenzív információs csatát is vív, az internetet is felhasználva -> dacára a szegényes infrastruktúrájának, az internetes tájékoztatás kiiktatását elsődleges fontosságúnak tartják
- A grúz kormány elérhetetlenné tette az orosz weboldalakat.
- A grúz, orosz, dél-oszét és azeri weboldalak folyamatos hacker célpontok voltak -> mindkét fél bevetette ezt az eszközt
- http://en.wikipedia.org/wiki/2008_South_Ossetia_war

INCIDENSEK AZ ELMÚLT ÉVEKBEN

- A gyaníthatóan a kínai kormány által indított támadások az USA szerverei ellen 2003-ban kezdődtek, melynek a Titan Rain fedőnevet adták
- 2009 áprilisában jelentek meg hírek arról, hogy a kínaiak hozzájutottak a szupertitkos Joint Strike Fighter bizonyos terveéhez is
- A Kínában gyártott eszközökben időről időre „érdekes” kódokat találnak -> Green Dam egy Magyarországon forgalmazott IP kamerában
- Céljuk a behatolás, az információgyűjtés és egy esetleges konfliktus esetén a rombolás, NEM CSAK AZ USA-ban!!!

INCIDENSEK AZ ELMÚLT ÉVEKBEN

- 2009 júliusában dél-koreai magán és kormányzati oldalak ellen indult DDoS támadás
- Célpontok: hírportálok, online aukciós site, bankok, az elnök weblapja, a Koreában állomásozó amerikai csapatok honlapja, stb.
- A támadásba bevontak több amerikai weboldalt is, de ezeknek nem volt nagy hatása
- Feltételezések szerint vagy Észak-Korea vagy egy vele szimpatizáló kisebb hacker csoport áll a támadás mögött
- Tanulság: néhány ember, különösebb hadászati tudás nélkül is képes hatalmas károkat okozni, akár egy informatikailag fejletlen államból is!

- Magyarországot szerencsére eddig nem érte különösebb külső támadás.
- Láttuk azonban, hogy egy kisebb csoport is képes kellemetlenséget okozni.
- Az elmúlt év magyar eseményei mutatják, hogy már a mi életünk is nagyban függ az informatikai szolgáltatásoktól.
- Címlapra került példák: Ügyfélkapu, OEP, ÁFSZ
- Pedig ezek csak emberi hibák voltak, senki nem akart rosszat!

EGY LEHETSÉGES FORGATÓKÖNYV

- 2002-ben a Gartner és a US Naval War College felkérte négy iparág (elektromos hálózat, telekommunikáció, pénzügyi szolgáltatások, internet) biztonsági szakembereit, hogy tervezzék meg a saját területük informatikai romba döntését.
- A keretek: terrorista támadást kellett szimulálni, a kor technológiáinak felhasználásával, a támadó csapatok 5 főből álltak, minimális fizikai támadásra volt lehetőség, a költség pedig nem lehetett több 50 millió dollárnál...
- Lépései: stratégiai tervezés, felkészülés és felderítés, támadás és ellentevékenység, felülvizsgálat

EGY LEHETSÉGES FORGATÓKÖNYV

- Eredmények:
 - Elektromos hálózat: helyi kiesések okozhatók távoli támadásokkal, de teljes kimaradás nem. A fizikai (nagyfeszültségű vezetékek oszlopainak felrobbantása) vagy social engineering támadások viszont sikeresek lehetnek. A SCADA rendszerek védtelennek tűnnek. Ha nincs áram, nem működik a többi rendszer sem...
 - Pénzügyi szolgáltatások: A rengeteg szolgáltató miatt heterogén környezet alakult ki, ezért tömeges károkozás nem valószínű. Ha viszont sikerül, az USA gazdasága megbénulhat.

EGY LEHETSÉGES FORGATÓKÖNYV

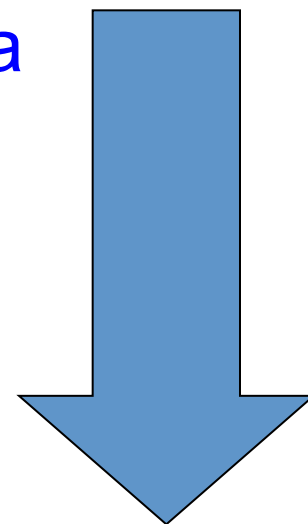

- Internet: Sikerült olyan megoldást találni, amivel az internet megbénítható. Ehhez a szakértők kártékony kódokat terveztek, amiket P2P hálózatokon keresztül kívántak terjeszteni. Hasonlóan a mai botnetek működéséhez...
- Távközlés: a részt vevő szakértők már a tervezés megkezdése előtt tudták, hogy a távközlési szolgáltatás megbénítható. Az iparág ugyanis sok egyéni megoldást használ, megfelelő biztonsági tervezés nélkül – szemben a közhiedelemmel.

DIGITÁLIS MOHÁCS FORGATÓKÖNYV

- **A forgatókönyv alapjai:**
 - Információgyűjtés
 - PSYOP
 - Infrastruktúrák **KOMPLEX** támadása
- **A támadás sorrendje:**
 - Média, műsorszórás és internetes média
 - Pénzügy
 - Közlekedés
 - Telekommunikáció és internet
 - Villamos-energia szolgáltatás

- **PSYOP:**

A fizikai támadást megelőzően olyan hírek elterjesztése, amelyek a közelgő támadásokat harangozzák be -> a média ma (is) vevő a szenzációra!

- **Technikai támadás:**

- Informatikai támadás a kereskedelmi és közszolgálati médiumok ellen – deface, majd rendszerleállítás;
- Fizikai és/vagy elektronikai támadás (zavarás, EMP) a műsorsugárzó rendszer ellen (AH)

**Széchenyi-hegy,
adótorony**

By [GRics](#)
[Misplaced?](#)
[Inappropriate](#)
[Comment it](#)

[Pan@ramio](#)

[Upload your photos »](#)

- A tömegtájékoztatás alapvető eleme, támadásának célja kettős:
 - Dezinformáció
 - Az információktól való elszigetelés
- A legnagyobbak: Origo, Index, Blikk, NOL, Hírszerző, stb.
- Talán a legsérülékenyebb célpontok -> Nyílt forrásból ismert az Index korábbi sebezhetősége
- Egy konfliktus esetén elsődleges célpontok lesznek!

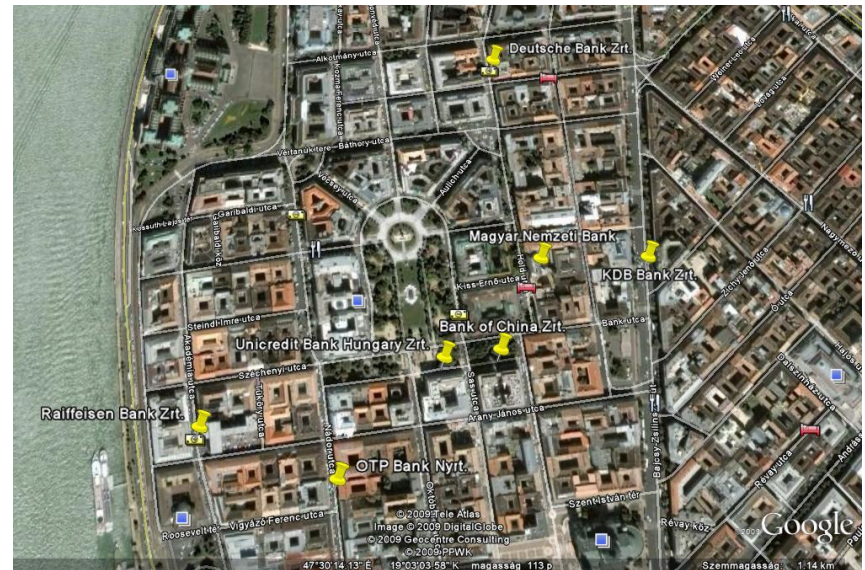
Célpont:

Magyar Államkincstár

- Nagyon jól védett mind fizikailag, mind informatikailag.
- Az egyik legfontosabb pénzügyi infrastruktúra
- De! (Hogyan):
 - Social Engineering,
 - Külső szakértők és vállalatok
 - Területi igazgatóságok
 - Önkormányzati informatikai kapcsolatok

- Talán a legjobban védett infrastruktúrák (köszönjük, PSZÁF!)
- De tudjuk, hogy a központok csomókban helyezkednek el (köszönjük, PSZÁF!😊)
- A fizikai támadások ebben az esetben is sikeresek lehetnek
- De amíg ilyen barátságos feltöltőfelületet biztosítanak, az interneten is lehet próbálkozni!

E-akták feltöltése

1 2 3 4

Tovább

Felhívjuk szíves figyelmét, hogy a *-gal jelölt mezők kitöltése kötelező

Ügylet típusa*:	Törzstőke elhelyezése
Cég neve*:	
Céggjegyzékszám*:	
E-mail cím a visszaigazolásához*:	
E-mail cím megerősítése*:	

Amennyiben egy korábban feltöltött e-aktához kíván újabb dokumentumokat feltölteni, annak feltöltésekor kapott 17 jegyű azonosító:

Kérjük, írja be a képen látható szöveget*:

ndx62p

Tovább

- **Példa a leállásra:**

2008. január elején a CIB Bank és az Inter-Európa Bank egyesítette informatikai rendszerét.

Eredmény:

több hetes kiesések az internet banki szolgáltatásban.

Célpont:

Budapesti közúti közlekedés-irányítás és ezzel párhuzamosan a BKV forgalomirányítása

- **Hatás:**

- országos logisztikai ellehetetlenülés,
- alapvető regionális ellátási problémák,
- egészségügyi ellátási problémák
- ...
- ...

Célpont:

Budapesti közúti közlekedés irányítás és ezzel párhuzamosan a BKV

- **Hogyan:**

- Open your mind!
- Csak két példa ->

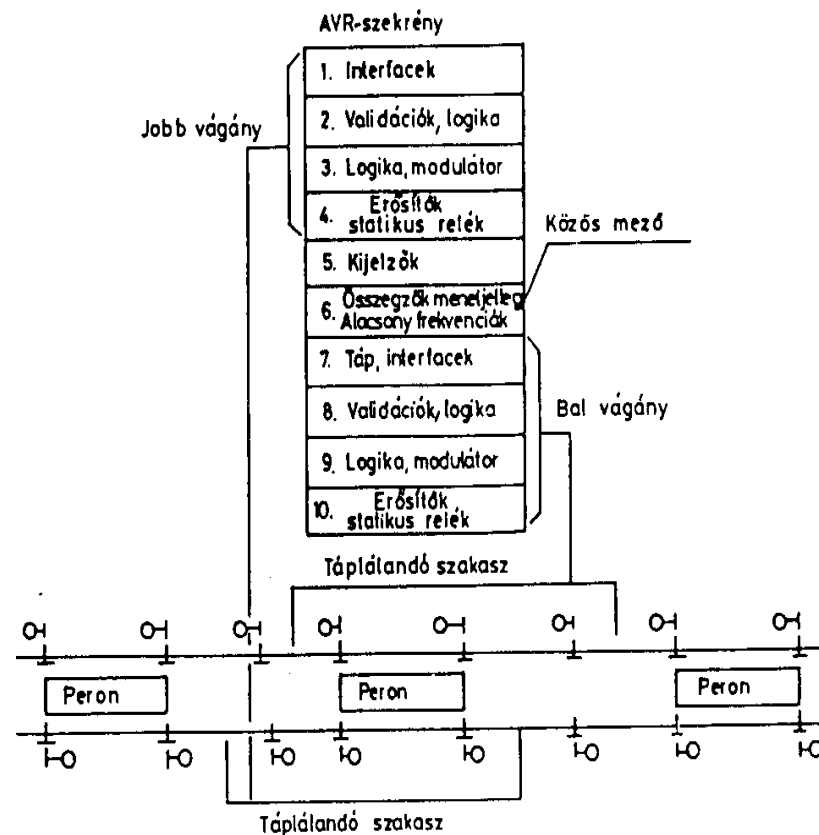
Példa 1:

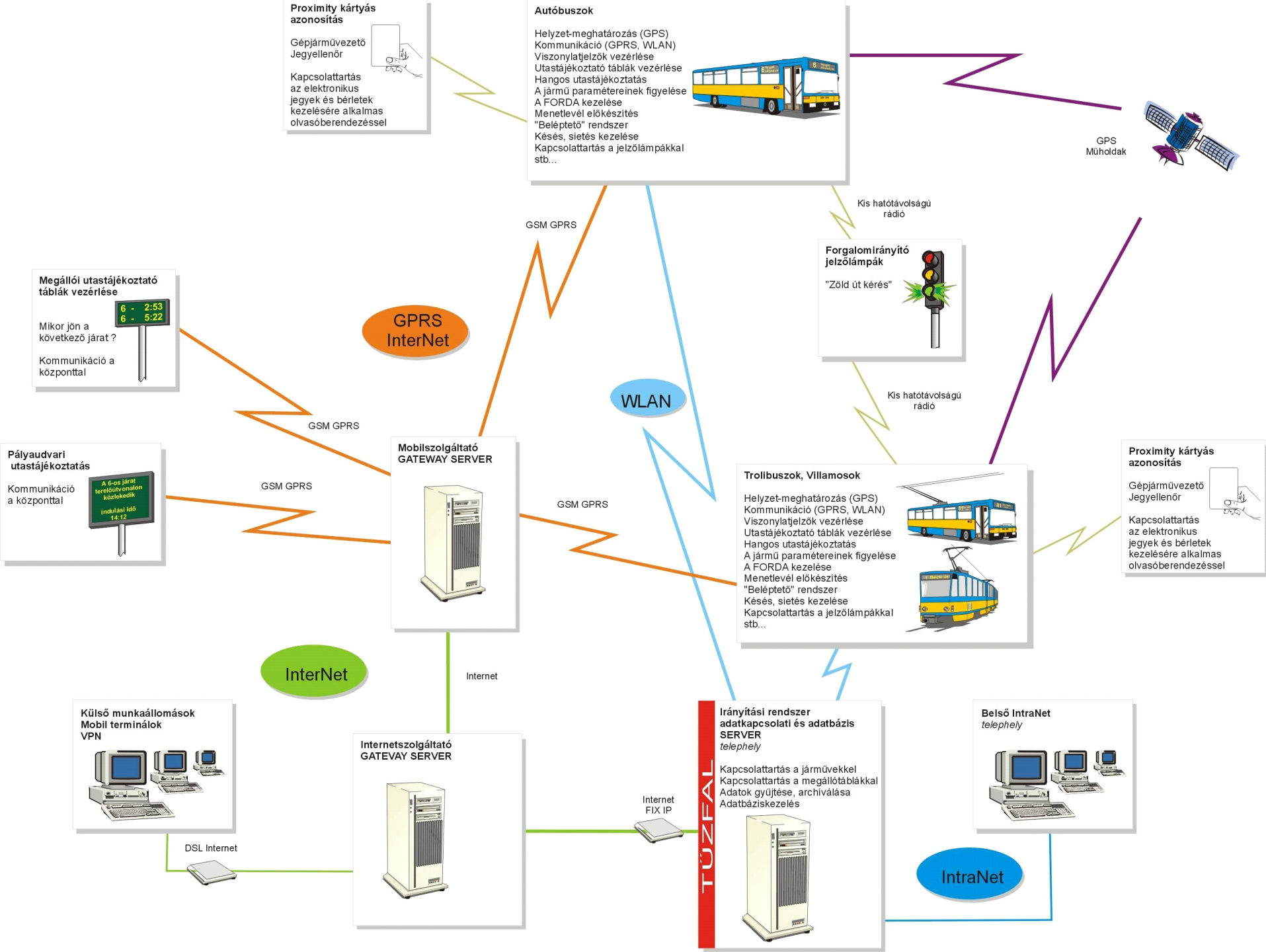

METRÓ

A metró vasútbiztosító
és automatikus vonatvezető
rendszere

- A 3-as metróvonal max. kapacitása **26-27000** utas/óra irányonként!
- Két megálló között, mindkét irányban megáll egy-egy zsúfolt szerelvény ... (LONDON)

Célpont:

Légiirányítás

- MATIAS (Magyar Automated and Integrated Air Traffic System)
- Informatikailag jól védett
- Fizikailag? EMP ellen?

▼ Keresés

Röptés ide Üzletek keresése Irányok

Röptés ide pl. 1600 Pennsylvania Ave, 20006

Budapest, Igló utca 33-35.

- ☒ 1185 Budapest, Igló utca 33, Magyarország
- ☐ 1121 Budapest, Hegyhát út, Magyarország

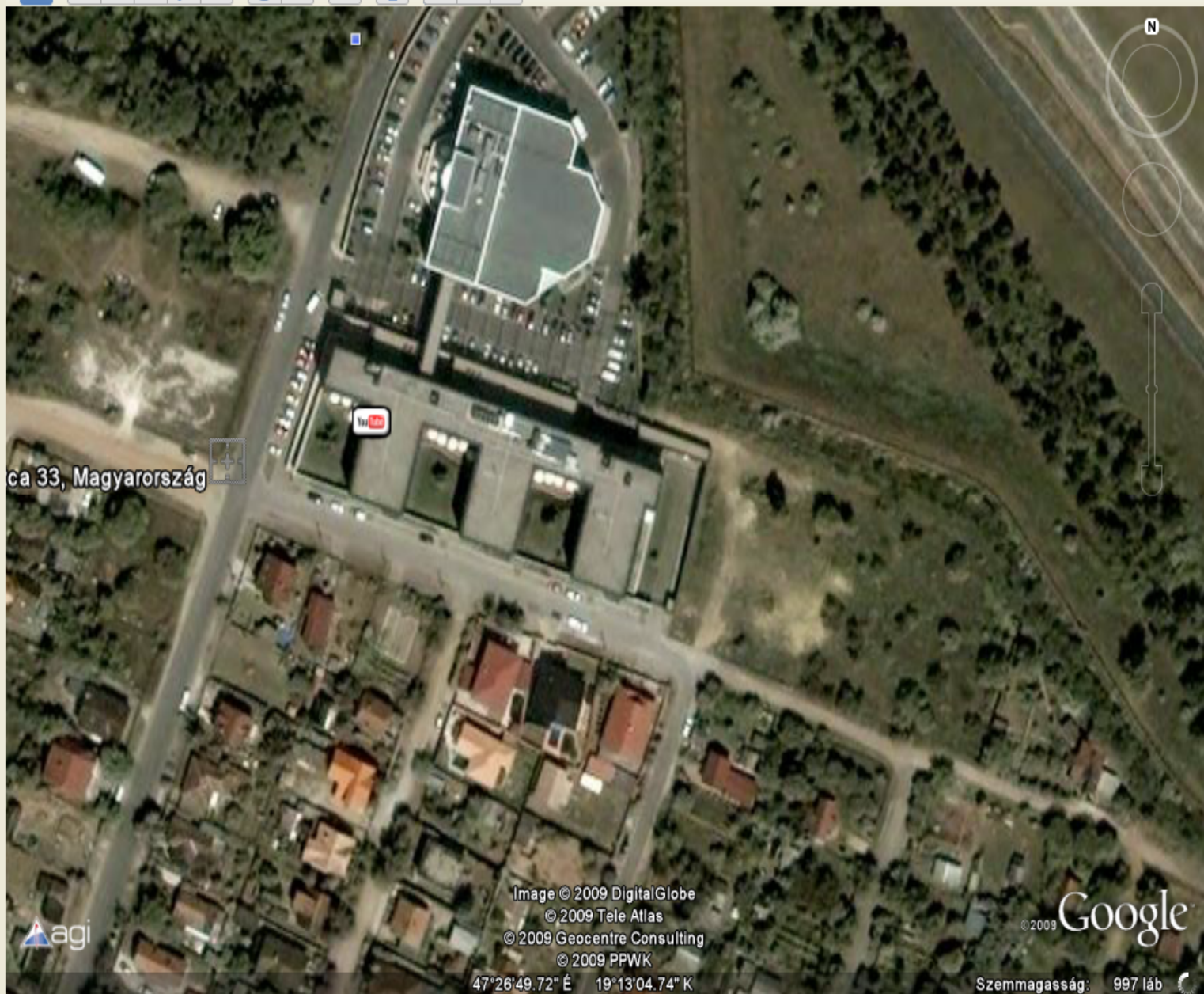
▼ Helyek

Tartalom hozzáadása

- ☒ Saját helyek
- ☒ Satellite Database
This KML network link visualizes all earth orbiting objects tracked by the [United](#)
- ☐ Ideiglenes helyek

▼ Rétegek

- ☒ Európai Űrügynökség
- ☒ Gigapan fotók
- ☒ Gigapix fotók
- ☒ Google Föld Közösség
- ☒ NASA
- ☒ National Geographic Magazine
- ☒ Rumsey történelmi térképek
- ☒ Utazás és turizmus
- ☒ Trimblei szabadtéri utazások
- ☒ Vulkánok
- ☒ Webcam travel

Célpont:

Repülőtér

- utas terminál tájékoztató informatikai rendszere
- chek-in informatikai rendszer (informatikai és social engineering),
- baggage rendszer

BUD/LHBP ATC légi irányítás frekvenciák, TWR, APP, GND, Torony, Approach, Ground | AIRportal.hu - Mozilla Firefox

Fájl Szerkesztés Nézet Előzmények Könyvjelzők Eszközök Súgó

http://www.kvenciak.php

ZMNE Hadmérnök MHT KMDI MTA_Bolyai RW8 SZTAKI_Szótár MTA KPA doktori.hu CYTER2009 Google Translate Webfordítás Bolyai Szemle RW8 RW9

Guarding your business: a manageme... MVM-Internet metro forgalomirányítás - Google kere... BUD/LHBP ATC légi irányítás frek... Panorámio - A fotó címe: Széchenyi-h...

Regisztráció (Register) Belépés (Login)

AIRportal.hu főoldal: Fórum kezdőlap

MENÜ

- Főoldal, hírek
- Spotter Fórum
- Időjárás (METAR, TAF)
- Keresés

Forgalmi infók

- Movements adatbázis
- Spotter menetrend
- BUD.hu járatinfó

Fotók

- Legújabb fotók - fórum
- "Highlights" - fotóalbum
- airliners.net
- planepictures.net
- jetphotos.net

Spotter kalauz

- Fotópozíciók
- Frekvenciák
- Reptér chartok, adatok
- Hasznos infók, linkek

PlaneSpotter guide

- News (English)
- Newest photos - forum
- Highlights - photoalbum
- Photopositions
- Frequencies
- Airport charts, datas
- Expected traffic - forum
- Movements database
- Spotter timetable
- BUD.hu FIDS

Budapest Ferihegy Airport (BUD/LHBP) Frekvenciák, ATC communication frequencies

NÉV/NAME	FREKVENCIA/FREQUENCY	MEGJEGYZÉS/COMMENT
Budapest Tower (TWR)	118.1 MHz	-
Budapest Ground (GND)	121.9 MHz	-
Budapest Clearance Delivery	134.550 MHz	Csak forgalmasabb időszakokban használatos Only used in busy periods
Budapest Approach (APP)	129.7 MHz (Kelet/East) 122.975 MHz (Nyugat/West)	A TMA pályatengelyben van elválasztva. A Nyugati APP csak forgalmasabb időszakokban használatos. West APP only used in busy periods
Budapest Director (DIR)	119.5 MHz	Csak forgalmasabb időszakokban használatos Only used in busy periods
ATIS	132.375 MHz	-
Malév OCC	131.9 MHz	-
Airport operation	122.45 MHz	-
BA Rt Ground handling (Celebi?)	131.675 MHz	-
GAT	130.9 MHz	-
Budapest ACC	120.375 MHz (stand by) 128.100 MHz	9500FT AMSL - FL660 A 'CH'-val jelölt frekvenciák (p. 8.22) Hz-es frekv.

Kész

Start BUD/LHBP ATC légi ir... Total Commander 7.0... Microsoft PowerPoint ... Google Earth

HU 22:11

UHF Jammer VHF Blocker, UHF VHF Immobilizer

Hot Selling

Products

Supports

Cooperation

Contact

[Home](#) | [New Products](#) | [Shop Online](#)

PRODUCT CATALOGUE

- ☐ **GPS Tracker Jammer Blocker**
 - ☐ GMC07 Car GPS Jammer
 - ☐ GMT04 Mini GPS Blocker
 - ☐ GMT05 GSM GPRS GPS Jammer
 - ☐ GMT09 GSM GPRS 3G GPS Jammer
 - ☐ GMT10 GPS 11 12 15 2 4G Jammer
- Handheld Mini Cellular Jammer
Price US\$65

AUTHENTICATIONS

global sources

More..

Sign-Up Newsletter

Get Posted on New Products.

Your Email *

Your Name *

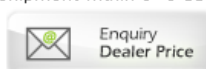
Company Name

UVJ01 - UHF JAMMER, VHF BLOCKER, UHF & VHF IMMOBILIZER

UHF VHF Jammer is new developed **UHF & VHF immobilize system**. The extremely strong jamming power ensures you jam and block UHF VHF walkie-talkie, two way radio, audio bugs and remote controls within 10 seconds. The high speed cooler fans and aluminium filter makes **UHF VHF jammer** works in 24 hours 7 days continuously.

UHF VHF Jammer

Most customers receive shipment within 3~5 days.

Frequency range can be changed slightly as per your request.
Order car power converter you can use UVJ01 jammer in autocar.

UVJ01 - UHF/VHF Jammer

Car Power Converter (150W DC12V to AC220V)

Quantity

1set \$397.00

Add to Cart

Quantity

1set \$53.00

Add to Cart

Note: Shipping does not including user's manual and car power convertor. Applicable to connect to 240V car power inverter and use in car truck etc.

Caution:

- 1> Before turn on the power, please make sure both antennas are correctly plug in.
- 2> The antennas have to plug in according to the numbers in antennas and sockets.
- 3> The jammers shall be used legally. The user will be full responsible for any illegal usage or any infringement or right cases.

Célpont:

Légirányítás és Repülőtér

Hatás:

- Az európai légirányítás (EUROCONTROL) komoly terhelése
- Hazai légiközlekedés időszakos szünetelése

- Ha nincs internet, nem működik a gazdaságunk.
- Az internet-szolgáltatók viszont elég jól felkészültek erre az eshetőségre.
- De zavart okozni attól még lehet! Mondjuk a forgalom lassításával! Erre kiváló célpont a BIX.
- 5 BIX csomópont, a központ a Victor Hugo utcában
- Elsősorban fizikai támadást lehet elképzelni

- Példa: 2009. 01. 25. Autópálya-építők vágnak el egy gerincvezetékét, amitől túlterhelődött az Adatpark (-> éles helyzetben nem mindig működik a katasztrófaterv)
- A fél magyar internet órákra kiesett
- Az azért megnyugtató, hogy nem a teljes...
- Összehangolt, sorozatos támadásokkal ezek a zavarok napokig fenntarthatók lennének

- Az internet-használat magyarországi elterjedésének egyik legfontosabb előremozdítója volt az elektronikus adóbevallás kötelezővé tétele
- Éppen ezért ha valamivel címlapra lehet kerülni, az az Ügyfélkapu elérhetetlensége adóbevallási időszakban
- Márpedig bevallási időszak minden hónapban többször is van.
- Az államba vetett bizalom (?) megingatásának egyik leghatékonyabb módja a kormányzati oldalak támadása -> láttuk, hogy békeidőben ez milyen eredménnyel járhat, gondoljuk el ezt egy puszkaporos hangulatban!

- Persze vannak további példák: OEP, ÁFSZ...
- Az EKG bevezetésével olyan centralizált közigazgatási hálózat jött/jön létre, mely akár a legkisebb faluból is hozzáférhető.
- Gyaníthatóan már most célpontnak tekintik ezt a hálózatot.
- Sikeres támadás esetén nem csak adót bevallani nem tudunk, de lényegében a teljes közigazgatás működése megbénulhat minden szinten!

Célpont:

Egészségügyi informatikai rendszerek

- Sem fizikailag sem informatikailag nem megfelelően védettek

Hatás:

- TB jogosultság ellenőrzésének lehetetlenné válása
- Komoly időveszteség a gyógyszer szállításban
- ...
- ...

avagy a teljes káosz elérése

- Kell-e az atomerőműve(ke)t támadni?
- Nem! (Fizikailag jól védettek, informatikailag nem lehetséges a ‘komoly’ beavatkozás)

Célpont:

Villamosenergia-ipari rendszerirányítás

Hogyan:

- Informatika -> nehéz ügy, de: SCADA?
- Social engineering
- EMP
- Fizikai támadás

60 ÉVES A RENDSZERIRÁNYÍTÁS 1949 - 2009

keresés

OK

Részletes keresés »

[Magunkról](#)[Hivatalos](#)[Szakmai](#)[Adatpublikáció](#)[Hasznos](#)[Sajtó](#)[Karrier](#)**Kedves Látogató!**

Üdvözljük a MAVIR megújult honlapján! Reméljük, hogy a korszerűbb és biztonságosabb felület megkönnyíti majd a közhasznú információk elérését és a mindennapi szakmai együttműködést egyaránt.

Partnereink valamennyi szolgáltatásunkat hasonló szerkezetben, esetleg más cím alatt találják. Hogy az átmenet minél kevesebb fennakadást okozzon, 2009. október 15-éig a régi honlap elérhetőségét is biztosítjuk. A régi honlapot itt érheti el: regi.mavir.hu

Az aktuális, legfrissebb információkat azonban már csak az új honlapon publikáljuk!

Kérdéseit, észrevételeit az alábbi felületen várjuk: info@mavir.hu

Bízunk benne, hogy az új honlap is könnyen kezelhető oldalakkal támogatja partnereink munkáját és hozzájárul az információkhoz.

2009.09.18 10:40:00

■ 750 kV
■ 400 kV
■ 220 kV

http://www.oroksegnapok.hu/index.php?oldal=kereses&hol=budapest&pageno=3

KMDI MTA_Bolyai RW8 SZTAKI_Szótár MTA KPA doktori.hu CYTER2009 Google Translate Webfordítás Bolyai Szemle RW8 RW9

agemen... MVM-Internet

metro forgalomirányítás - Google keresés

Kulturális Örökség Napjai | Szakr...

Kulcsszó:

(Kérjük csak **egy** szót írjon be)

Szűrési feltételek:

- » szűrés helyszínre
- » szűrés tematikára
- » szűrés épülettípusra

KERESÉS

Felhívjuk kedves látogatóink figyelmét, hogy a pontosabb tájékoztatás érdekében a *Pesti Est* megjelenése óta történt változásokat egy (!) jellel jelöltük, valamint a konkrét módosításokat kiemeltük a szövegen belül. Kérjük szíveskedjenek odafigyelni ezekre, így elkerülve az esetleges kellemetlenségeket!

» BUDAPEST, III.

MAVIR ZRT. KÖZPONTJA ÉS VEZÉNYLŐTERME ☆

BUDAPEST, III. Anikó u. 4.

IPARI, MŰSZAKI, KÖZLEKEDÉSI ÉPÜLETEK, KÖZINTÉZMÉNYEK, HIVATALOK

FIGYELEM! Személyi igazolvány szükséges! A rendszerirányítás 60. évfordulóját ünneplő MAVIR Zrt. gondoskodik a magyar villamosenergia-rendszer megbízható, hatékony és biztonságos irányításáról. Bemutatjuk a magyar rendszer szívét, a diszpécserok szimulátorhelyiségét, ahol az üzemzavar-elhárítást és az éles helyzeteket gyakorolják. A látogatók megismerkedhetnek a rendszerirányítás és a diszpécserokszolgálat feladataival, eszközeivel és történelmével. Előadás a hálózati madárvédelmi akciókról, gyerekeknek műfészkekészítés és tűzoktatóalkozó. Az új irodaépület óránként csoportosan látogatható időtartam 1 óra

A helyszín szombaton 10-17-ig és vasárnap 10-17-ig várja az érdeklődőket!

» Bővebb információ a www.mavir.hu honlapon!

LÁTOGATÁS A GÖDI ALÁLLOMÁSON ☆

A Gödi állomás látogatás előzetes jelentkezés alapján mindkét nap 11 órakor az irodaháztól induló buszokkal. Jelentkezni a god.szombat@mavir.hu, vagy a god.vasarnap@mavir.hu e-mail címen, illetve a 061 3041280 telefonszámon a név megadásával lehet. Jelentkezési határidő szeptember 15., kedd.

Séta indulási ideje: mindkét nap 11 órakor

A MAVIR Rt. informatikai stratégiája

Minden vállalat alapvető érdeke, hogy rendelkezzen a vállalat távlati céljait kiszolgáló informatikai stratégiával. A MAVIR Rt. esetében a stratégia elkészítését az önálló vállalatként történő működés, és a piacnyitásból következő jelentős fejlesztési igények összehangolása indokolta. Az elkészítést nehezítette, hogy ma még a piaci szereplők hosszú távú működési modellje, stratégiája kidolgozás alatt van, a villamosenergia-törvénytől függően a jövőben jelentősen változhat. Ebből következően valószínű, hogy a MAVIR Rt. informatikai stratégiáját is több területen pontosítani, módosítani kell majd.

Az MVM Rt. 2001. január 1. dátummal létrehozta a Magyar Villamosenergia-ipari Rendszerirányító Rt.-t. Jelenlegi feladatai alapjaiban megegyeznek a korábban az MVM Rt. igazgatóságaként működő Országos Villamos Teherelosztó feladataival.

A magyar villamosenergia-rendszer operatív irányítását végzi és ellátja mindazon feladatokat, amelyek szorosan kapcsolódnak ehhez a tevékenységhez (üzem-előkészítés, nemzetközi villamosenergia-elosztás stb.). Azonban rövid időn belül jelentős változások, bővülések várhatóak a MAVIR Rt. feladataiban. Bár még nem jelent meg az új energiatörvény, amely pontosan szabályozná a MAVIR Rt. feladatait (vgy. az új

nan létesítendő részek munkáit a célok figyelembe vételével, azokkal összhangban kell végezni azért, hogy a változásoknak rugalmas keretet adó, az informatikai eszközök gyors fejlődéseinek eredményeit alkalmazó, rendezett lebesza-

dani. A megvalósításhoz egy szorosan összefüggő feltételrendszernek eleget tétve kell tevékenykedni. Valamennyi feladat a MAVIR-nak a törvényben (VET) előírt kötelezettségeiből és hatásköreiből, valamint a működési környezet ezt követő szabályozásaiából származik.

Fontos hangsúlyozni, hogy bár a MAVIR önálló vállalatként történő megalapítását a villamosenergia-piac nyitásának előkészítése indokolta, a MAVIR feladatainak

nagy részét bármilyen piaogazdasági modellben el kell látnia.

A különbség az egyes funkciók terjedelmében és időbeliségében van. Más szavakkal: a MAVIR informatikai stratégi-

avagy a teljes káosz elérése

- Kell-e az atomerőműve(ke)t támadni?
- Nem! (Fizikailag jól védettek, informatikailag nem lehetséges a ‘komoly’ beavatkozás)

Célpont:

Villamosenergia-ipari rendszerirányítás

Hatás:

- *Klasszikus:* Ha nincs villany semmi sincs!
- 100-120 évvel korábbi állapotokra veti vissza – akár hetekre – a társadalom működését a kiesés!
- Komoly regionális, és európai ellátási kiesések!

- Független csapatok, hacktivisták esélye nagy (ld. szlovák-magyar viszony), de hatása kicsi. Erre lehet az ész-t-orosz a példa
- Államok közötti kémkedés, esélye nagy, hatása nagy (USA-Kína)
- Államok közötti csetepaté, esélye kicsi, hatása óriási (orosz-grúz)

A HACKER KÖZÖSSÉG SZEREPE

- Úgy tudjuk, hogy a hackerek véleményét sosem kérdezték meg a nemzeti kibervédelemről
- Pedig ez a közösség lehet a legfőbb humán erőforrás az állami és a magánszervezetek védelméhez
- Éppen ezért szeretnénk volna megtudni, mit gondoltok TI a nemzetvédelemről
- A kérdőívet a Hacktivity weboldalán publikáltuk és 600 e-mail címre küldtük ki hírlevélben
- A címzettek majdnem 20%-a válaszolt (187 válaszadó)!

- **4 kérdés:**

- Olyan helyzet alakul ki az országban, amikor szükség van a hackerekre. Mit teszel?
- Az IT biztonság melyik motivációját érzed leginkább magadénak?
- Hova sorolnád be magadat?
- Mi a véleményed a Magyar Honvédségről?

- **Mérni szerettük volna:**

- A hazafiság mértékét
- A hackerek szerepét a nemzetvédelemben
- Helyüket a piacon
- A Honvédségről alkotott őszinte véleményüket

- **3 lehetséges válasz:**

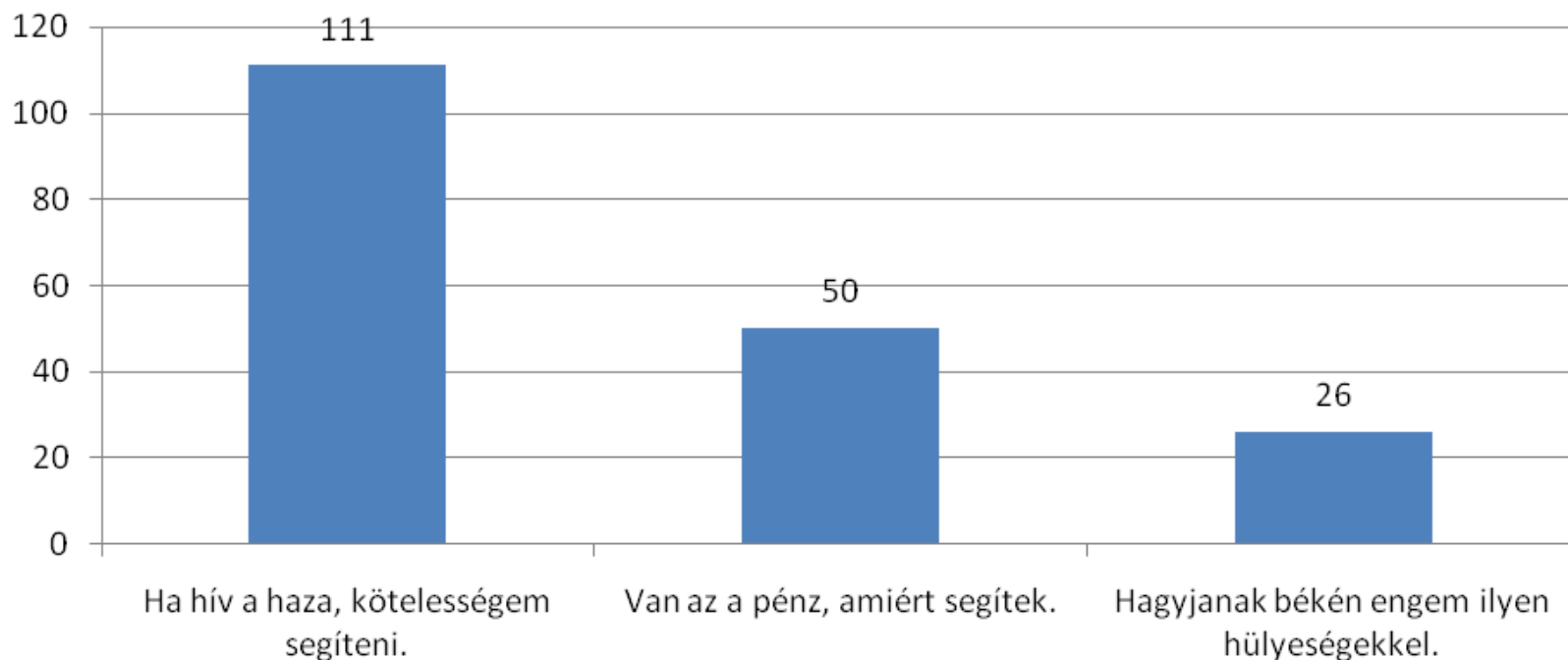
- Ha hív a haza, kötelességem segíteni.
- Van az a pénz, amiért segítetek.
- Hagyjanak békén engem ilyen hülyeségekkel.

- **Előzetes feltételezés:**

- A legtöbb válaszadó szereti az országát és ingyen segítene

Olyan helyzet alakul ki az országban, amikor szükség van a hackerekre. Mit teszel?

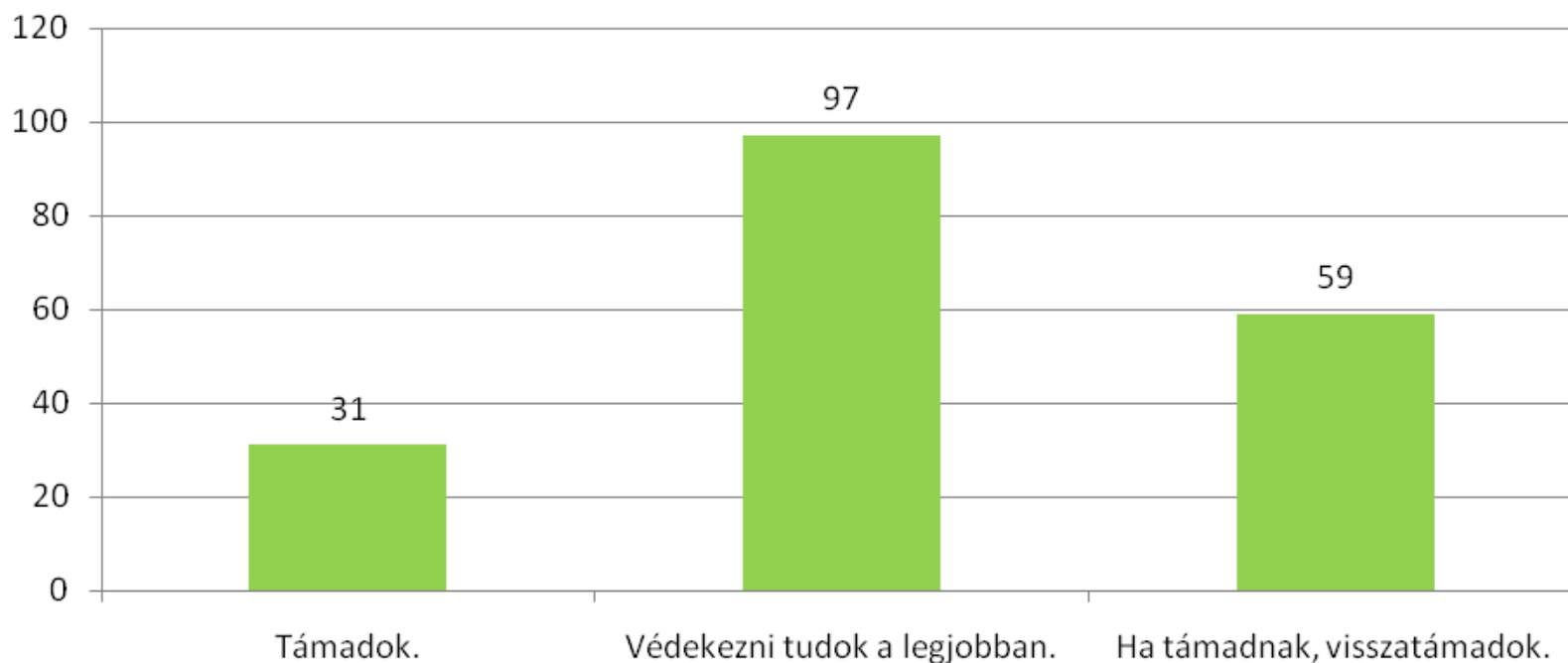

- A kibervédelem a megfelelő állami szervek feladata, nem a hackereké
- A hackerek viszont jól tudnak támadni vagy támadást szimulálni, esetleg külső támadás esetén visszavágni
- **3 lehetséges válasz:**
 - Támadok.
 - Védekezni tudok a legjobban.
 - Ha támadnak, visszatámadok.
- **Előzetes feltételezés:**
 - A válaszadók többsége támadni akar

Az IT biztonság melyik motivációját érzed leginkább magadénak?

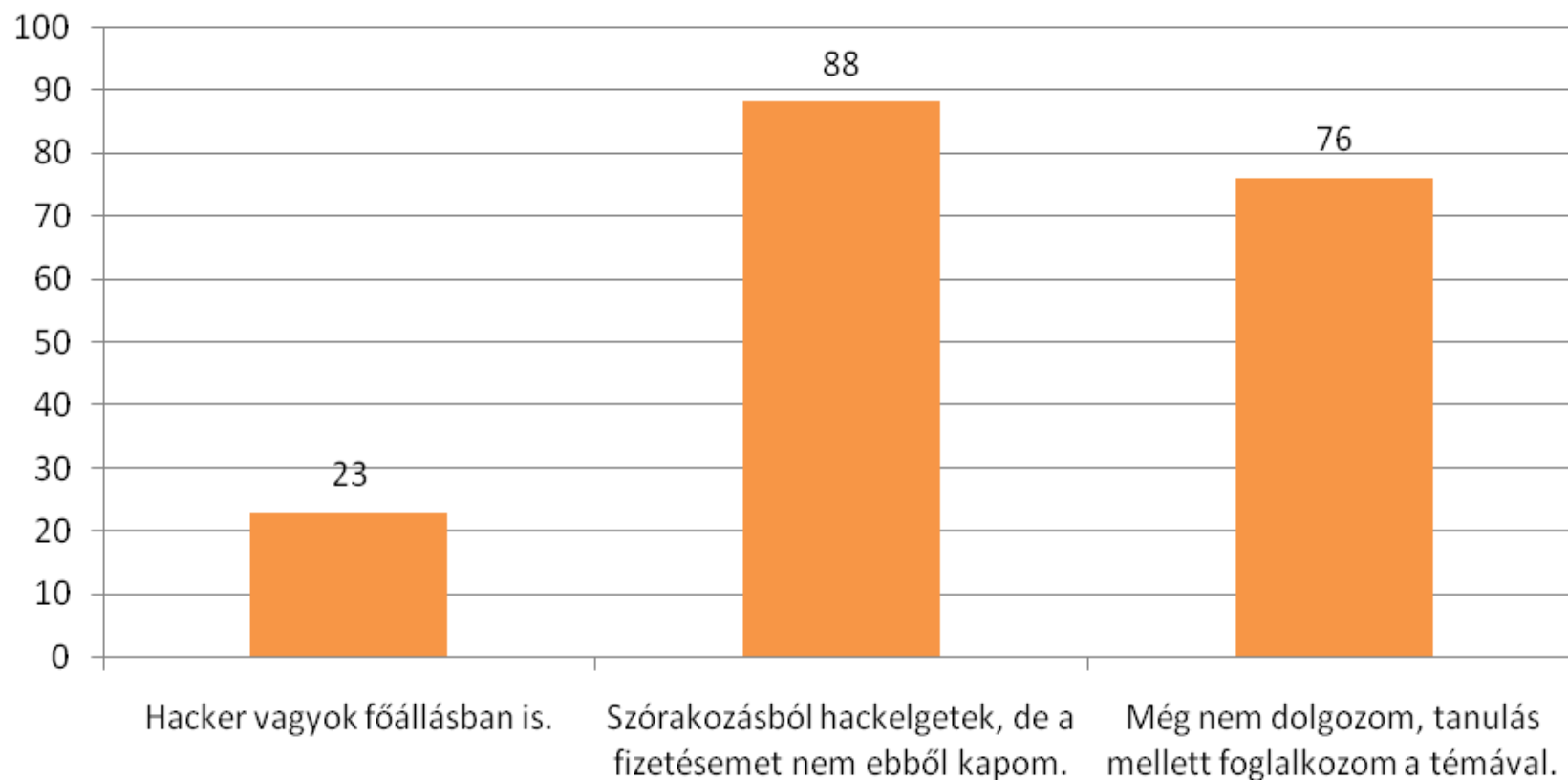

- Az országban van néhány hivatásos etikus hacker, akik alapját képezhetik egy „kiberszázadnak”.
- Van rengeteg diákunk, akik egyszer talán hivatásos etikus hackerek lehetnek
- És van sok olyan informatikusunk, akiknek ez az egész hobbi, a kenyerüket mással keresik
- 3 lehetséges válasz:
 - Hacker vagyok főállásban is.
 - Szórakozásból hackelgetek, de a fizetésemet nem ebből kapom.
 - Még nem dolgozom, tanulás mellett foglalkozom a témával.
- Előzetes feltételezés:
 - Nincsen sok etikus hackerünk, de nagyon erős az egyetemi háttér

Hova sorolnád be magadat?

VÉLEMÉNY A HONVÉDSÉGRŐL

- Amennyiben a Honvédség (vagy más szerv) együtt szeretne működni a hacker közösséggel, pozitív képet kell kiépítenie
- 3 lehetséges válasz:
 - A Magyar Köztársaság fontos, elismert intézménye.
 - Operetthadsereg, bezzeg külföldön...
 - Ne is lássak egyenruhást, pacifista vagyok.
- Előzetes feltételezés:
 - A válaszadók többsége nem pacifista, de meglehetősen negatív képe van a Magyar Honvédségről

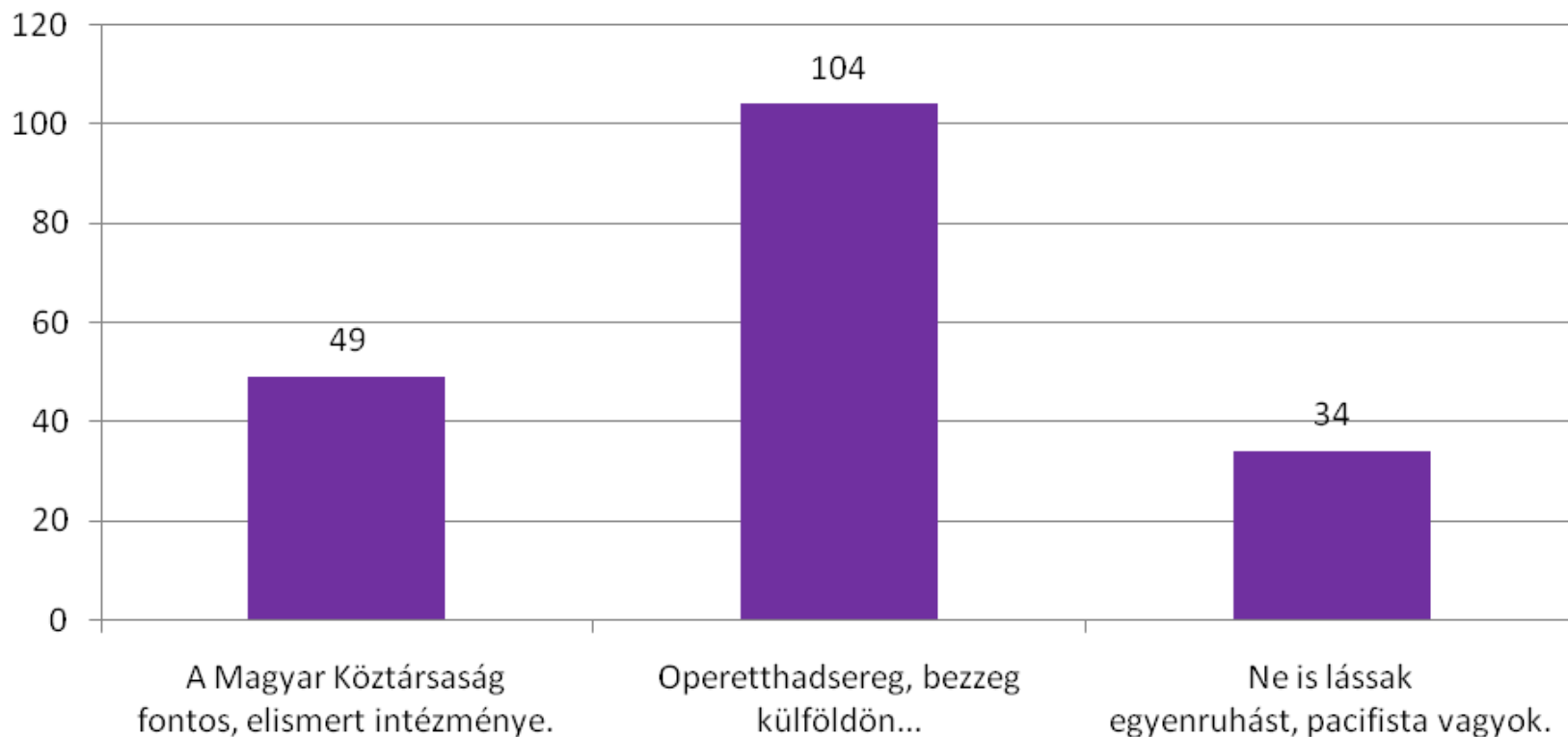

VÉLEMÉNY A HONVÉDSÉGRŐL

Mi a véleményed a Magyar Honvédségről?

- A hacker közösség szereti az országot és kész megvédeni a maga eszközeivel
- A válaszadók fele kész támadni vagy visszatámadni
- Magyarországon van néhány hivatásos hacker, és hatalmas utánpótlás az egyetemeken
- A Magyar Honvédségnek sokkal pozitívabb képet kell kialakítania, ha ezen a területen elfogadják a javaslatainkat

ÖSSZEFÜGGÉSEK

- A hivatásos hackerek fele pénzért, másik felük ingyen segítene
- Az etikus hackereknek nincs jó véleményük a Magyar Honvédségről
- A hobbihackereknek van a legjobb benyomásuk a Honvédségről
- A hazafiak nem pacifisták
- A hobbihackerek készen állnak támadni és visszatámadni
- A diákok hazafiak és nem pacifisták

GONDOLATOK

- Ha mi lennénk az illetékes hivatalnokok:
 - Aktívan részt vennék a hacker konferenciákon
 - Pozitív képet építenénk a Honvédségről
 - Támogatást szereznenk egy kiber-hadgyakorlathoz
 - Ebbe bevonnánk a hazafias hackereket is
 - Megijednénk az eredményétől, és azonnal elkezdenénk a szükséges jogalkotást és koordinációt

VÉDELMI LEHETŐSÉGEK

- **USA:**
 - Obama's New Cybersecurity policy:
rövid és középtávú – a veszélyek és a fenyegetések alapján összeállított reális – védelmi tervek
 - Cybersecurity Czar is WANTED!: olyan aki hatékonyan tud koordinálni, és van is jogköre...
 - Cybercommand -> NSA (CIIP)
 - Cybercommand -> DoD (megelőző cybercsapás is!)
- **Németország:**
Bundeswehr Kommando Strategische Aufklärung
(KdoStratAufkl)
- **NATO:**
NATO Cyber Defence Centre of Excellence (Tallin)

- Merre tovább Magyarország?
- Nem vagyunk lemaradva! **De!**
- **Probléma:** sok baba között elvész a gyerek: NGFM, IRM, OKF, CERT? Ki a valódi koordinátor? Kell-e egy esetleges csúcsszerv?
- **Eddigi lépések:**
 - 2080/2008. Korm. határozat
 - CERT-ek
 - MTA és egyetemi kutatások, doktori értekezések
 - Informatikai biztonság oktatása, tudatos internet használat
 - KII védelmi törekvések, konferenciák -> Hacktivity 2009

KÖSZÖNJÜK A FIGYELMET!

Dr. KOVÁCS LÁSZLÓ

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem

egyetemi docens

kovacs.laszlo@zmne.hu

KRASZNAY CSABA

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem

doktorandusz hallgató

csaba@krasznay.hu